

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/3/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7108205181
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Vanca
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7108205181.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: R. T. D., s.r.o. G. 5, J., IČO XX XXX XXX zastúpený: P. T., s.r.o., G. 5, J., W.: XX XXX XXX proti žalovanej: X. G., nar. X.X.XXXX, T. XX, T., t.č. na neznámom mieste zast. opatrovníčkou I.. N. B., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Košice-okolie, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa Y., E. XX, G., IČO: XX XXX XXX zastúpeného: I.. W. E., advokát, D.. hrdinov XXX/XX, D. o zaplatenie 1.302,99 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 29Cb/14/2009-434 z 10.9.2014 jednomyselne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu trovy odvolacieho konania vo výške 46,92 eur do 3 dní od jeho právoplatnosti.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol; žalovanej náhradu trov konania nepriznal a žalobcu zaviazal uhradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej vo výške 377,62 eur na účet právneho zástupcu JUDr. W. E., advokát, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu (D. sporiteľňa a.s. J.) sa domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny k 30.9.2007 vo výške 722,44 eur, riadneho úroku k 30.9.2007 vo výške 113,45 eur, úrokov z omeškania zmluvných k 30.9.2007 vo výške 158,30 eur, zákonných úrokov k 26.10.2007 vo výške 289,80 eur, poplatkov k 30.9.2007 vo výške 18,98 eur a zákonného úroku vo výške 14% ročne od 17.10.2007 do zaplatenia z celého zostatku nezaplatenej istiny vo výške 722,44 eur až do zaplatenia, Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

Nakoľko sa zásielky súdu z adresy trvalého bydliska žalovanej vracali s poznámkou „adresát neznámy“ súd prvého stupňa v súlade s ust. § 29 O.s.p. ustanovil žalovanej opatrovníčku.

Dňa 23.9.2013 súd prvého stupňa rozhodol vo veci rozsudkom. Na základe podaného odvolania vedľajším účastníkom na strane žalovanej, Krajský súd v Košiciach uznesením sp.zn. 3Cob/242/2013 z 29.5.2014 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Následne súd prvého stupňa vytýčil vo veci pojednávanie na 10.9.2014. Právny zástupca žalobcu faxovým podaním z 10.9.2014 požiadal súd o vytýčenie nového termínu pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania s pojednávaním na Okresnom súde Trebišov (sp.zn. XCpr/X/XXXX). Súd prvého stupňa citujúc ust. § 119 ods. 2 O.s.p. konštatoval, že nie je splnená podmienka pre odročenie pojednávania, a preto v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, opatrovníčky žalovanej a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej.

Po vykonanom dokazovaní (Zmluvou o kontokorentnom úvere z 22.7.2003; Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XXXX/XCE; uznesením č.k. 219Cb/14/2009-90 z 24.11.2009; Zmluvou o účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX; listom z 25.2.2005, ktorým právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že vypovedá uzavretú Zmluvu o kontokorentnom úvere a účinnosťou odo dňa doručenia výpovede; listom z 29.3.2005 (doručený žalovanej dňa 2.4.2005, čiže účinnosť výpovede nastala k 31.5.2005), ktorým právny predchodca žalobcu vypovedal žalovanej Zmluvu o účte uzavretú 30.8.2001, pričom vyzval žalovanú, aby najneskôr ku dňu výpovede vrátila všetky platobné nástroje vydané k účtu a vyrovnala debetný zostatok na účte, ku ktorému sa účtujú poplatky za vedenie, zrušenie účtu a úrok zo sumy nekrytej vkladom; listom z 23.5.2006, ktorým zástupca právneho predchodcu žalobcu vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.106,64 eur (vyčíslenie ku dňu 1.3.2006) a poskytol jej dodatočnú 7- dňovú lehotu na splnenie si záväzku; výpisom z účtu žalovanej) súd dospel k záveru, že žalovaná čerpala finančné prostriedky, využívala aj úverový kontokorentný rámec poskytnutý právnym predchodcom žalobcu. Na tento účet pravidelne vkladala peňažnú hotovosť, pričom jej posledný vklad bol dňa 13.4.2004. Tento deň je dňom vykonania poslednej splátky žalovanou a od tohto dňa bol žalobca oprávnený uplatniť svoje právo. Učinil tak však podaním návrhu na súde až dňa 28.2.2005 (t.j. po uplynutí premlčacej doby).

Vedľajší účastník na strane žalovanej vzniesol v priebehu konania námietku premlčania z dôvodu, že žalovaná zaplatila poslednú splátku dňa 13.4.2004, mala splácať úver mesačne, pričom žaloba bola podaná dňa 28.2.2008, čiže splátky, ktoré sa stali splatnými pred dňom 28.2.2005 sú premlčané. Preto vzniesol námietku premlčania týchto splátok.

Z uznesenia Krajského súdu v Košiciach vyplynula súdu prvého stupňa povinnosť zaoberať sa skutočnosťou, či vedľajší účastník je oprávnený podať námietku premlčania, a preto vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia (§497 Obchodného zákonníka, § 23a ods. 1 zák.č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1, 2, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka) súd prvého stupňa sa stotožnil s námietkou premlčania vedľajšieho účastníka na strane žalovanej a návrh zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva žalovanej nevznikli trovy konania, preto ich súd nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej priznal trovy konania vo výške 377,62 eur pozostávajúcich z 5 úkonov právnej služby.

Proti tomuto rozsudku - v časti trov konania vedľajšieho účastníka, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 46,50 eur. Má za to, že zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nehospodárne. Navyše rozhodnutie súdu v časti trov konania je nepreskúmateľné pre nedostatočné odôvodnenie vo veci, keďže z rozhodnutia súdu nevyplýva, za aké úkony právnej služby bola vedľajšiemu účastníkovi priznaná náhrada trov konania.

Podľa žalobcu v prípade trov vedľajšieho účastníka nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Nepriznaním náhrady trov konania súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, najmä keď trovy konania nie sú účelne vynaložené a nie sú ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (nález Ústavného súdu SR č. II ÚS 78/03).

Krajské súdy sa už vo viacerých rozhodnutiach zaoberali účelnosťou trov vedľajšieho účastníka. Tento sa však rôznymi argumentmi snaží presvedčiť súdy o účelnosti vyložených trov právneho zastúpenia. Najvyšší súd SR sa s týmito dôvodmi, ako ani s argumentmi Generálneho prokurátora SR, ktorý na podnet vedľajšieho účastníka podal mimoriadne dovolanie voči rozhodnutiu o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, nestotožnil a mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora SR zamietol. V tejto súvislosti žalobca poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo/5/2013 z 19.3.2014.

Je preto zrejmé, že na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienok vyžadovaných v § 142 O.s.p., a to najmä účelnosť vynaložených trov konania, ktorú by mal súd pri rozhodovaní

o priznaní náhrady trov konania vždy skúmať. Účelnosť je vlastnosť, ktorá sleduje naplnenie cieľa a opodstatnená je v prípade, že vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje jej medze. Účelnosť by mala byť posudzovaná pri každom úkone právnej služby samostatne. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Uvedené možno aplikovať aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, na skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, a sú významné pre posúdenie veci samej. Podania vedľajšieho účastníka sú abstraktné, všeobecné bez znalosti prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premlčania.

Vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa, a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Účelom združení na ochranu spotrebiteľa je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícií vedľajšieho účastníka. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zák.č. 250/2007 Z.z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Je zrejmé, že na to, aby združenie mohlo naplňovať svoje ciele a vykonávať svoju činnosť, musí reálne disponovať zodpovedajúcou materiálnoú, ako aj personálnou základňou, minimálne v rozsahu zabezpečenia možnosti vykonávania základných proklamovaných cieľov (okrem iného aj zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní). Už skutočnosť, že vedľajší účastník je registrovaný v registri občianskych združení, vedenom na Ministerstve vnútra SR, preukazuje, že pri vzniku a registrácii samotného združenia muselo ministerstvo postupovať v zmysle § 25 ods. 3 zák.č. 250/2007 Z.z. a teda posudzovať, či k vzniku združenia došlo v súlade so zákonom, nezávislosť a neziskovosť združenia, vysporiadanie záväzkov vo vzťahu k štátu a skutočnosť, či združenie aktívne pôsobilo v oblasti spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov. Ak združenie už v čase svojej registrácie aktívne pôsobilo v oblasti ochrany spotrebiteľa, znamená to, že už v tomto čase muselo spĺňať základné materiálne a personálne predpoklady na vykonávanie aktívnej činnosti v tejto oblasti.

Žalobca má za to, že úmyslom zákonodarcu pri umožnení vstupu právnickej osoby ako vedľajšieho účastníka do konania, bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktorý bude v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavený a odborne kompetentný.

Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Len na základe skutočností, že žalovaným je spotrebiteľ, bez akýchkoľvek vedomostí o predmete a stave konania, nie je možné pripraviť sa na zastupovanie v tej ktorej veci, a teda naplniť podstatu právneho úkonu (príprava a prevzatie právneho zastúpenia). Vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Zneužívanie priebehu civilného konania na získanie náhrady trov konania je v rozpore s účelom civilného procesu, ktorým je poskytovanie ochrany porušeným alebo ohrozeným, subjektívnym hmotným právom a právom chránených záujmov.

Vedľajší účastník na strane žalovanej vo vyjadrení poukázal na skutočnosť, že podľa § 93 ods. 4 O.s.p. má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, koná však iba sám za seba. Na podporu svojich tvrdení poukázal na množstvo rozhodnutí krajských súdov.

Je zjavne absurdné, ak žalobca, ako účastník konania zastúpený advokátom, upiera právo na zastúpenie advokátom inému účastníkovi. V prípade žalobcu ide o nadnárodnú korporáciu, ktorá za posledné dva roky vykázala tržby v hodnote takmer jednej miliardy eur a v prípade vedľajšieho účastníka sa jedná o nemajetné združenie, ktorému dáva legitimitáciu na jeho činnosť samotný zákon o ochrane spotrebiteľa a túto činnosť priamo vyžaduje aj čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ. Účelnosť trov

vynaložených na právnu pomoc možno odvodíť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, podľa ktorého „Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Dúfajúc, že samotná skutočnosť, že vedľajší účastník má principiálne právo na náhradu trov konania, nie je medzi účastníkmi sporná, poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/71/2010 z 9.6.2010 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/132/2013 z 30.9.2013, ako aj na najnovší Občiansky súdny poriadok.

Žalobca nepovažuje trovy konania na strane vedľajšieho účastníka za účelne vynaložené, avšak za vlastné žaloby a odvolania, ktoré sú v každom jednom prípade, bez ohľadu na skutkový stav veci totožné a sú automaticky generované softvérom, mu nebráni považovať trovy jeho právneho zastúpenia za účelné. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca vyvíja enormné úsilie na to, aby súd presvedčil o neúčelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, napriek zjavnému fakt, že všetky výtky žalobcu sa vzťahujú práve na neho samého.

Je normálne a logické, že pred vstupom do konania nemohol mať vedľajší účastník o predmete sporu iné informácie, ako tie, ktoré získal žiadosťou predsedovi okresného súdu v zmysle platných predpisov. Nie je mu však jasné, na základe akých ustanovení zákona by mal mať možnosť oboznámiť sa so žalobou a prílohami skôr, ako sa stal vedľajším účastníkom. Musel sa totiž najprv stať vedľajším účastníkom a až s týmto procesným postavením je spojené právo na doručenie žaloby s prílohami. Nakoľko súd prvého stupňa so zástupcom vedľajšieho účastníka koná, nemali by byť pochybnosti, o tom, že musel byť uskutočnený právny úkon, na základe ktorého vznikol medzi vedľajším účastníkom a jeho právnym zástupcom právny vzťah. Nemali by byť preto pochybnosti o tom, že bol uskutočnený úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach (sp.zn. 2Co/285/2012 zo 17.12.2012), Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Banskej Bystrici.

Ani s argumentáciou žalobcu, že pre paušálny vstup združenia do konaní nebol žiadny dôvod, nemôže vedľajší účastník súhlasiť, ak výsledkom je úspech žalovanej.

Argument, že vstupy vedľajšieho účastníka do konaní iba zbytočne navyšujú trovy konania a navodzujú dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia, nemá absolútne žiadne logické vysvetlenie. Náhrada trov konania patrí iba úspešnému účastníkovi konania. Teda prvým predpokladom okrem účelnosti trov je úspešnosť účastníka. Ako by teda vedľajší účastník v konaniach mohol zabezpečiť úspech účastníka, na strane ktorého do konania vstúpil, ak by účelom jeho vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa. Žalobca zjavne prejavuje nevôľu nad tým, že odvolateľ spotrebiteľov priamo nezastupuje, ale vstupuje do konaní ako vedľajší účastník na podporu spotrebiteľov. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa sa rozhodlo v tomto konaní vystupovať v pozícii vedľajšieho účastníka a ako vedľajší účastník koná iba samo za seba a žalobca by mal túto alternatívu pôsobenia v konaní bez ďalšieho akceptovať, nakoľko ide o postup zákonný.

Tvrdenia, že podania vedľajšieho účastníka sú abstraktné, všeobecné a bez znalosti prejednávanej veci, nie sú pravdivé, nakoľko podania vedľajšieho účastníka sa nazývajú - vyjadrenia k žalobe, tzn. že vedľajší účastník žalobu musí mať najprv k dispozícii, aby k nej mohol zaujať stanovisko. Tvrdenie, že automaticky uplatňuje nedôvodnú námietku premlčania sa taktiež nezakladá na pravde, pretože v každom vyjadrení k žalobe je popísaný postup, ako k dôvodnému vznieseniu námietky premlčania vedľajší účastník dospel. Navyše týmito vyjadreniami reaguje na rovnaké žaloby žalobcu. Nie je preto jasné, prečo by pri vznášaní námietky premlčania mal v každej veci používať nejaké inovované formulácie. Ak by boli uvedené vyjadrenia nedostatočné, nezabezpečili by spotrebiteľom úspech v konaní (viď. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/291/2013 z 3.7.2013).

Celé odvolanie žalobcu vyznieva ako keby si žalobca od súdu nárokoval, aby súd ochraňoval hospodárske záujmy na jeho strane. V spotrebiteľských veciach však ide podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ o podporu záujmov spotrebiteľov, o zaistenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov, ochranu zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, o podporu ich práv

na informácie, vzdelávanie a práva združovať sa na ochranu svojich záujmov. Z tohto vyplýva aj ochrana hospodárskych záujmov združenia.

Z uvedených dôvodov vedľajší účastník na strane žalovaného navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) podľa § 13a ods. 2 písm.b/ vyhl.č. 655/2004 Z.z. vo výške 46,92 eur.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vec po právnej stránke posúdil v súlade so zákonom, a preto aj správne rozhodol.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a na doplnenie dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa a k odvolaniu žalobcu uvádza nasledovné:

Je nepochybné, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania platí v prvom rade zásada úspechu (týka sa to aj vedľajšieho účastníka) a účelnosť vynaložených trov.

V tomto konaní žalobca nemal úspech, a preto je povinný nahradiť úspešnému účastníkovi trovy konania, teda aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane žalovanej, ktorý vstúpil do konania v súlade s ust. § 93 O.s.p.. Dôvody odvolania žalobcu v tomto smere sú iba jeho teoretickými úvahami, ktoré však nemajú právny význam na správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Súd prvého stupňa priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi podľa jeho vyčíslenia z 31.10.2013.

Išlo o odmenu za 5 úkonov a to - prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, vyjadrenie z 22.1.2012, odvolanie z 18.3.2012, vyjadrenie k odvolaniu z 29.4.2012 a odvolanie z 31.10.2013.

Ani o jednom z týchto úkonov nemožno povedať, že nebol účelný, pretože všetky v konečnom dôsledku viedli k zamietnutiu žaloby.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania, ako vecne správny.

Vedľajší účastník mal v odvolacom konaní plný úspech, a preto je žalobca povinný nahradiť mu trovy odvolacieho konania na účet jeho právneho zástupcu a to za jeden právny úkon (vyjadrenie k odvolaniu) 1x po 30,71 eur (t.j. 1/2 zo základu 61,41 eur), režijný paušál 1x 8,39 eur, DPH 20% t.j. 7,82 eur, spolu 46,92 eur (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.